

Թէ որ ծանրաչափը փոփոխականի վրայ եղած ատենը օդը անհաստատ ըլլայ, սնդիկն ալ վեր վար կը շարժի, աս շարժմանը համեմատ նաև օդն ալ կը փոփոխի :

Թէ որ ծանրաչափական փոփոխութիւնները սաստիկ ու յանկարծական ըլլան, սովորաբար կը գուշակեն հով ու փոթորիկ քան թէ անձրև . վասն զի թէ որ տեղ մը յանկարծ օդոյ ճնշումը պակսի, յայտնի է որ անոր շրջակայ օդը դէպ 'ի հոն կը վազէ, խտութիւնը հաւասարակչիւ պահելու համար :

Բայց հիւսիսային ու արևելեան ցուրտ քամիները սնդիկին սինակը աւելի քիչ կը ցածցնեն, քան թէ արևմտեան ու հարաւային քամիները : Առ ճիշդ ասոր հակառակը կը պատահի, թէ որ աս ըսած քամիները օդին վերին գաւառները հանդիպելու ըլլան : Չնուազան մէջ սնդիկին բարձրանալը սառոյցի նշան է . իսկ ցածնալը սառոյցին հալելուն ու ձիւն գալուն :

Ծանրաչափական սնդիկը բաց 'ի կարգէ դուրս շարժմունքներէն, ունի նաև կանոնաւոր շարժմունքներ, որոնք կ'երևնայ թէ երկրիս օրական ընթացքին հետ կապ մը ունին, բայց պատճառը դեռ յայտնի չէ բնասոսաց : Անդիկը միակերպ կը շարժի եղէգին մէջ, և դիտուած է որ առաւօտեան 9^{ին} ամենէն բարձր աստիճանը հասած է, կէսօրը միջին բարձրութեան, և երեկոյեան 4^{ին} ատենները ամենէն ցած : Երբէն կը բարձրանայ երեկոյեան ժամը 11^{ին} ատենները, ու կէս գիշերուն կը ցածնայ, վերջը նորէն առաւօտեան 9^{ին} կը բարձրանայ :

Տեղւոյն դիրքին համեմատ աս օրական փոփոխութիւններուն տևելուն միջոցը կը տարբերի . Արակոյ գտեր է 0, 8 հազարորդամեթր Փարիզի դիտարանէն դիտելով . Մարքէ Սիկտոր Թուրուզ քաղքին մէջ հինգ տարի միակերպ փորձելով գտեր է միջին եզրը 1, 1^{ին} ինչուան 1, 3 հազարորդամեթր .

Հումարով ճասարակածին տակ գտեր է 2 հազարորդամեթր : Արևնայ թէ սնդիկին օրական շարժմունքները կը նուազին հասարակածէն հեռանալով :

Հ . Մ . Ս

Ա Ռ Ա Կ

Աղ-էս -- հ---

ՀԱՒ մը գիշերանց ձայն ձրգած կ'երկէր .
Աղուէսին բերնի ջրերը կը վազէր .
Ելաւ եկաւ, յետ բարե սալու
հրամէ ըսաւ վար ինջիբ տիրացու,
Մեր սուրբ Թորոսի տօնն է վաղուան օր
Մեծ հոգու՛ն ունինք, մեծ տօն մեծ թափօր .
Ուրիշ լաւ ձայնեղ չունինք քեզի պէս .
Կ'աղաչենք հրամէ որ տօնը պատուես :
Պատասխանեց հաւն . “ Ուրիշ բան մ'ալ կայ .
Քիչ մ'ալ ըսպասե որ քեռիս ալ դայ ,
Ան քան զիս վարպետ գիտե շարական ,
Ձային ալ սեպէ քեղ փող է գաբրելեան ,,
Մէկ մ'ալ նայիս դեռ առաւօտ չեղած
Աղուէսին վրայ շուն մը հասաւ կատղած .
Երբ վզէն առած քաշէր կը տանէր .
Աղուէսն անթի փորանց կը պոռչէր .
“ Ատ այրած ձայնովդ , հաւն ըսաւ վերէն ,
Տօնէ քու Թորոսըդ ո՞վ անօրէն ,,
Քանի՛ կեղծաւոր ասանկ աղուէսներ
Իրենց լարածին մէջ չեն բռնըւեր :

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԵՇԵԱԼ մը ախոռին մէջ նոր խոտ տեսնելով՝
ձիապանին կը սրգոյի թէ ինչո՞ւ անանկ գէշ խոտ
գնէր է . ձիապանը կը հաստատէ՝ թէ շատ լաւ
խոտ է : “ Լուռ կեցիր , կ'ըսէ տերն , դուն բան չես
հասկընար ,,
Ան ալ բուռ մը խոտ առած ձիերուն
կը տանի , “ Ձիանք քեզմէ ալ լաւ կը հասկընան ,
կ'ըսէ , խոտը . տես թէ ի՞նչպէս կ'ուտեն ,,
:

ՆՈՐ ձգուած կամուրջի մը քով ճարտարապետ
ները և փորձ մարդիկ խօսելու ատեն , կը տեսնեն
որ մէկն ալ կամուրջին գլուխը կեցած առջած կը
նայի . կը կարծեն որ ըստ բանէ հասկըցող է և օգ-
տակար խորհրդածութիւն մը կ'ընէ . կը հարցնեն
իր կարծիքն ալ . “ Ըստ լաւ մտածեք էք , կ'ըսէ ,
որ դեռին դէպ 'ի լայնքը ձգեք էք կամուրջը .
վասն զի դէպ 'ի երկայնքն որ ձգելու ըլլայիք , չէիք
կրնար աս կերպով ծայրը բերել ,,
: